

תופעה סימלה את ישראל — ולא רק מבחינה אחת

המוניציפליזציה הישראלית ישבו צמודים ל- מקלטייהטלוויזיה, כאילו גורל האומה היה מונח על כף המאזניים. כמו 600 מיליון צופים אחרים בעולם, הם עקבו בלטה אחרי תחרות הזמר האירופי — אירוויזיון.

האירוע כולו הרגים את כוחה של תיקשורת. אך הוא הרגים גם תופעה עמוקה יותר: כוחה של הלאומיות.

קשה להניח כי התחרות היתה מעוררת תגובה כזאת, אלמלא היתה מהווה תחרות בין נבחרות לאומיות — כמו האולימפיאדה ותחרויות ספורט בינלאומיות אחרות. לא רק מדינה חדשה, כמו ישראל, נדבקה בקרחת זו, אלא גם מדינות ותיקות ומיושבות בדתן, כמו שוודיה, שלא היתה לה מילחמה במאה השנים האחרונות.

תנועה מכוערת. יוזהר כהן נשלח לתחרות בעיר גטבורג כשליח עמ"ש ישראל. כך התייחס אליו הציבור, כך ראה בלי ספק גם את עצמו. כאשר לא הגיע למקום הראשון, חשו רבים ככאב צורב.

יתכן כי איהצלחה זו נבעה גם היא מתכונה לאומית. השיר "עולה" אינו יצירת בתאלמות, אך הוא יכול היה בהחלט להתחרות עם השירים האחרים.

שאף אחד מהם לא יירשם לזכר הדור רות. אלא שהבימאים לא הסתפקו בהשמעת השיר בידי הזמר האהוד. הם לא נתנו לשיר לדבר, אלא ליוו אותו בתנועות קרחתניות של להקה, שנשאה את כל סימניההיכר השליליים של להקה צבאית ישראלית: לא היה קשר בין התנועה והשיר, התנועה עצמה היתה מכוערת, כל אחר מחבנה הלהקה השתרל להבליט את עצמו בהבעת פנים או בצורת התנועה, הכל היה חובבני ומאולתר.

הרקע בלע את הזמר, התנועה המכוערת בלעה את השיר, ויוזהר כהן — ארם שניצח את הריכאון במאבק אישי ארוך — לא זכה בהצלחה שהיה ראוי לה.

יחסי חוץ

הנשיא והנאצי

השתיקה הישראלית מול המחווה של רגן

מוביחה לא הגיעה המדינה למשה ארנס היה אומץ הלב להגיד את הדברים כפה מלא. על ישראל היה לשטוק בעניין ביטבורג, אמר. מפני שהיא מקבלת סיועיהירום של 1.5 מיליארד דולר.

כך, בצורה פשוטה ומדומה, הבי לטשה פרשת ביטבורג יותר מכל פרשה אחרת את העובדה שישאלה היא כיום גרורה אמריקאית לכל רבר, נטולת

שמץ של עצמאות גם בעניינים שהם בנפש. השגריר בא. עד שעורר העולם הזה (1.5) בשבוע שעבר את השאלה "מדוע ישראל שותקת?" לא עוררה שתיקה מחפירה זו תשומתלב גם בארץ. אחרי שנשאלה השאלה, היו כמה התבטאויות וזירות בגנות המחווה של רוגלר רגן, שהשתתף בטקס בבית הקברות שבו קבורים גם חיילי הס"ס החמוש. אולם גם התבטאויות אלה היו

סוף-סוף, העניין מאחוריי!

קולענות-חלושה. נעשה הכל כדי שלא להרגיז את הנשיא ואת יועציו, שמא יפגע הדבר בסיועיהירום וכי שאר הקשרים. הביטוי המהיר ביותר בפרשה זו היתה השתתפותו של שגריר ישראל בגרמניה, יצחק כן-ארי, בטקס המבויים של רגן באתר מחנה-הריכוז דרגן-בלזון. כל יהודי גרמניה והעולם החרימי טקס זה, שהוכנס בגנע האחרון לתוכנית הנשיא, במגמה שקופה לשמש אליכי לכיבוד אנשי הס"ס. כן-ארי, המתחנף תריר לימן הגרמני, נגר, הירוקים, הלך לטקס כיהודי יחיד.

אין ספק שהוא פעל על פי הוראות משרד-החוץ, שכראשו עומד יצחק שמיר, חברו של מנחם בגין. עוצמת היהודים. לכאורה הסתיימה הפרשה אחרי שהנשיא רגן וראשההמשלה הלמוט קול יצאו מאתר, ההתפייסות. אך תוצאותיה לא ייעלמו.

בגרמניה עצמה גרמה הפרשה להתעוררות ראשונה של אנטישמיות באיטלה מכובדת. שבועות גרמני נפוץ פירס מאמר גדול על "עוצמת היהודים באמריקה", וגם ציין זאת על שער הגליון. בגרמניה, "עוצמת היהודים" הוא מושג בעל צליל נאצי מובהק. השתיקה המוודה של כל המיפלגות הגרמניות — מן הנוצרים ועד הירוקים — בפרשה זו, מוכיחה כי הרה-האבליטציה של הס"ס-החמוש מוסכמת עתה כמעט על כל הגרמנים.

בארצות-הברית הרסה פרשה זו את יוקרתו של הנשיא רגן. האיש, שנכחד זה עתה ברוב עצום לתקופת-כהונה שניה, איבד בלילה את מירב יוקרתו. הדבר כבר התבטא בהצבעות בקונגרס, שבו נמצא עתה כקולות רוב להפדת רצונו של הנשיא בעניינים שונים. יתכן כי רגן כבר הפך לאוון צולע" — מושג אמריקאי לאדם שהשפעתו הפוליטית אבדה, למרות שהוא ממשיך בתפקידו. בדרך כלל מתקשה נשיא, שאינו יכול להיבחר מחדש, במילוי תפקידו. מפני שאין לו עוד כוח לכפות את רצונו על הפוליטיקאים. עתה הוחמר מצב זה, במהירות-שיא.

בישראל העלתה הפרשה טראמות ישנות. כמה מיפלגות רי אישרים ניסו לעשות הון פוליטי קל מהפרשה. בראשם עמד, כמצופה, אריאל שרון, שאמר כי "זה לא היה יכול לקרות בימי בגין", תוך רמז לכך שזה לא יקרה גם אם הוא יגיע ל-שליטון. פול מתחל לאינטרסים הי-קטנים של פוליטיקאים ורבות טרי אומות עמוקות, שצפו השבוע שוב למעלה: "העולם כולו נגדנו". כל זה קרה בפרשה שאין לה שום היבט ממשי-מוחשי, אלא היבט ריגשי בלבד (ראה יומן אישי). הדבר מוכיח את חשיבותו העצומה של הרגש בחיי העמים. הוא מוכיח גם שיש שנים

עת היונה תגיע

את אהרון ראל, ודרכו את המרכז הבינלאומי לשלום במיזרח התיכון. הפועל בשורות המיפלגה. כל היונים תמכו ביוזמת-שלום מצריות וירדנית, ובשיתוף אישים פלסטיניים שאינם טרוריסטים" במגעים עם ישראל.

אין ספק שאנשים מהשדולה היונית תמכו בשיתוף של האינטלקטואלים הפלסטיניים החיים בארצות-הברית, ואליד חילדי ואדוארד סעיד, בשיתוף שלום עם ישראל, חרף הכרתם כמזעזה הלאומית הפלסטינית. הראל, בעזרת אנשי ר"צ, ידאג גם להפעלת שלום עכשיו בשורות המיפלגה. פרס יוכה במאמרי-מיכה נלהבים בעיתר נים, בעיקר מצד הפרשנים הפרגי-מטיים.

לעומת זאת הפוך רבין, יותר ויותר, נושא לביקורת קשה בנושא-דברו של הליכוד בתוך המערך. סימן לכך ניתן כבר בשבוע שעבר, בשרבין התנגד לעזרתו של עזר וייצמן, משהטח 9 בגלל. מוכ"ה-המיפלגה, עווי ברעם, יסייע ליונים בדרך יותר דיסקרטית, ובעיקר ימשיך בהתקפותיו על שרי-הליכוד, ובראשם אריאל שרון. מחוגי פרס נמסר להעולם הזה שראשההמשלה יקיים פגישות עם אינטלקטואלים, כולל אנשים כמו עמוס קינן ובוועז עברון, כדי "להחליף ריעות".

האחדות ראה פרס ביונים מיכשול בדרך למטרה, שבנינו היתה החשובה ביותר: ראשות-המשלה. הוא לא צירף אף יונה אחת לממשלתו, אפילו לא סגן-שר, וכך נוצר המצב שראשההחץ של המתניות המדינית הוא רוקא אש יהודי, עוז וייצמן, הנעזר לעיתים על-ידי היונים המאיישות את ליבשכחו של פרס כפקידים, להבדיל מנבחריי-צבור.

המכניזם הזה יצר עובדה מעניינת בסיעת המערך בכנסת. מיספר היונים והיוצנים כסיעה הוא גדול מאוד, וכמה מהם בולטים במיוחד בפעילות פרל-מנטרית ערה ופרייה. בהערך הרקדי-כיצוע, נשארו היונים בכנסת מתוסי כלות, אבל עצם קיומן וגורלן המשותף מהווה עובדה פוליטית שנוהגים. בטעות, להתעלם ממנה.

מחוז לממשלה נותרו אישים בעלי השקפות יוניות — באורח יחסי. כמוכן — כמו נאוה ארד, מוכ"ה-המיפלגה עווי ברעם, אבא אבן, אהרון הראל, אורה נמיר, חיים רמון, דויד ליבאי, עבדאל-והאב דראושה, וכך יוד"ה וייצמן, עה, רפי ארזי, מיכה חריש, שבח חייט, ויצחק ארזי, שגם הם מתונים יחסית. מכל החבורה הזאת, רק ח"כ שבח וייס מגלה נאמנות מוחלטת לרבי, ולכן גם לקואליציה הלאומית ולהישדרותה. כל היתר יעשו הכל כדי לפרק את השותפות עם הליכוד, השנוא עליהם. לפני שיחול המועד לביצוע החסכם, האמוד להכתיר את שמיר כראש-ממשלה.

שה למצוא משקיפים רציניים החולקים כיום על התחזית (שהיא עלולה לראשונה בהעולם הזה) אודות תפקידו המכריע של הסכם-הרואציה בין שימרון פרס ליצחק שמיר, בכל המהלכים הפוליטיים שאחרי הרי, כמאי מועד הבחירות לוועידת-ההס"ס תרות. היבט מעניין של תנשוא היה: עליה חרה במעמד היונים" במיפלגת-העבודה.

ראשההמשלה הוא מומחה בעל שיעור-יקומה בחיור אחרי השדולות השונות בחברה הישראלית, וממועד ובמינוי הרצויים לו. בתקופת כהונתו של יצחק רבין כראשההמשלה (1974-1977) היה פרס חביבם של הניצים, ושוחריו התקבצו בין המערך ללי-כוד. אחרי המהפך קינן אליו יונים רבות, וכמה מאנשיו — הבולט בהם הוא חבר-הכנסת אהרון הראל — עברו מהפך נפשי ופוליטי של ממש, שהביא להתמתנות ניכרת בהשקפת עולמם, בעיקר בכל הנוגע לסיכוסך הישראלי-פלסטיני.

אחרי הבחירות לכנסת ה-11, ביולי 1984, דיבר שימרון פרס לעיתים בנוסח הליכוד, כדי לקדם ולהבטיח את הקמת ממשלת-האחדות-הלאומית בי-ראשותו. כל הצליח פרס ללכד סביבו במשך שנים ארוכות, אישים מכל גווני הקשת. א"כ יהושע, איש שלי" לשעבר, החל לשבוע שמו. יוסי שריר התקרב אליו. יונה צחרה כמו יוסי ביליין הפכה עוזרו קרוב ביותר.

מהעבר השני המשיך פרס ליתנות מתמכתם של ווללישטחים ושונאי-ערבים כמו אריק נחמקין ורענן נעים (נמך שנשי אלה שונאים איש את רעהו הרבה יותר מאשר את הערבים), וסתם ניצים קיצוניים, כמו עמוס הרד ואחיו, יגאל הורביץ. המישחק הזה השתלם מאוד לסרם. בצד תרמית של חוסר-אמינות וחתרנות בלתי-נילאת, הוא יצר לו גם שם, די מוצדק בנסיבות הקיימות, של "הרע במיעוטו".

אחרי נפילת הרייך השלישי הוא עדיין מסוגל לעורר רגשות שיש בהם כדי להרוס מנהיגים ולשנות את היחסים בין עמים.

היסטוריה אחרי הניצחון הסופי

במיסמך סודי פירט היטלר את תוכניותיו אחרי הניצחון: חיפול יהדות אמריקה, סיפוח רוסיה

מה היה קורה אילו ניצח אדולף היטלר במלחמה, ואנשי הס"ס הקבורים בביטבורג, היו עורכים תהלוכת-ניצחון בברלין? השבוע, כאשר חגג העולם את יום-השנה ה-40 לנצחון על הרייך השלישי, אין מרביתם להציג שאלה זו. מפלת גרמניה הנאצית מקובלת כדבר מובן-מאליו.

אך לא כך נראו הדברים בעת המעשה. הם לא נראו כך לאדולף היטלר עצמו. עוד במאי 1943 רשם ביומנו, בכתב-ידו, כמה רעיונות לאירגון העולם אחרי ניצחוננו. זהו מיסמך יחיד-במינו, המשקף בריוק נמרץ את הלוגיקה-המחשבה של הפיהרר. כך רשם היטלר:

הנקודה החשובה ביותר בעת הניצחון הסופי היא סילוק ארצות-הברית מן המדינות העולמיות, והשמדת היהדות שם.

למען מטרה זו ייתנו סמכויות דיקטטוריות לדר (יוזף גבלס (שר-התעמולה הנאצי, התאבד.) כמור שול, יהיה עליו לבצע חינוך-מחדש מוחלט של האוכלוסיה (האמריקני-אית) שהיא ערביה, בעלת נחיתות גיועית. (הרמן גרינג (מפקד חיל-האוויר הנאצי, מס 2 במייסטר) יע-זור לו בכך. הוא יאסוף את האוכלוסיה בעלת הדם הגרמני, המהווה לפחות 50%, יעניק לה חינוך צבאי ושיקום לאומי. אין ספק שכך תהפוך אמריקה לארץ גרמנית בעיקרה. בשלב אחר או באינטנסיביות של פעולת החינוך-מחדש.

חשוב מאוד להצטרף מייד להסכמי בוגוטה (בירת קולומביה, שם חתמו הסכמים להסדר היחסים בין מדינות היבשת האמריקאית.) כדי להתחיל מייד אחרי הייצוב הראשון, בטיפול נאמן של מדינות הרוס-אימ-ריקה.

אחרי הניצחון הסופי צריכה רוסיה, מרכז הבולשביזם, מוקד-התבערה הניצחי של העולם, להיעלם מן המפה. לשם כך רגמית בעיקרה. בשלב אחר או בשני שלבים, לרייך הגרמני הגדול. (המשך בעמוד 8)

ההערות בסוגריים הן של העולם הזה.